

Plānošanas dokumenta „Palsmanes pagasta teritorijas plānojums” monitorīga ziņojums

Plānošanas dokumenta un monitoringa ziņojuma izstrādātājs, kontaktinformācija: Smiltenes novada domes Attīstības un plānošanas nodaļa, teritorijas plānotāja
Sarmīte Daudziete, tālr. 64707866, e-pasts: sarmite.daudziete@smiltene.lv

Rezultāti un situācijas raksturojums dots par 5 gadiem (2012.-2016.)

Monitorīga priekšmets	Plānošanas dokumenta/ SIVN uzdevumi, plānotais stāvoklis/ normatīvos aktos noteikts	Rezultāti, situācijas raksturojums	Komentāri
Vides (dabas) faktori <i>Gaiss</i> <i>Gaisa kvalitāte</i>	<ul style="list-style-type: none"> Realizēt energoefektivitātes paaugstināšanas un ēku energoefektivitātes uzlabošanas projektus 	<ul style="list-style-type: none"> 2012.gadā realizēts projekts “Smiltenes novada pašvaldības publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūras atjaunošana” Palsmanes PII teritorija un Ezera iela. No 2013.gadā realizēts ERAF projekts „Smiltenes novada Grundzāles un Palsmanes pagastu izglītības iestāžu renovācija atbilstoši augstam energoefektivitātes prasībām”. Projekta ietvaros nosiltināta Palsmanes PII ēka un uzstādīts saules kolektors siltā ūdens sagatavošanai. 2013.gadā Palsmanē atjaunoti gaismekļi gar valsts autoceļu un Strauta ielā (kopā 25 LED gaismekļi). 2016.gadā sagatavots projekts: “Energoefektivitātes pasākumu īstenošana Smiltenes novada Palsmanes pamatskolas internātā ēkā”. Projekts netika atbalstīts. 	Datu avots: Smiltenes novada pašvaldība

	<ul style="list-style-type: none"> Centralizētās siltumapgādes sistēmas efektivitātes paaugstināšana; Siltumapgādes sistēmas rekonstrukcija un attīstība 	Nepieciešama siltumtrases pievienošana Palsmanes ciema no vienas katlu mājas, lai palielinātu siltumapgādes efektivitāti.	Datu avots: Smiltenes novada pašvaldība
Ūdens ūdensobjektu stāvoklis	<ul style="list-style-type: none"> Virszemes ūdeņu kvalitāte un noteķeļu novadišana Rauzas un Šepkas dabas liegumiem ūdeņu aizsardzības pasākumu detalizācijai Jāzstrādā dabas aizsardzības plāni un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Virszemes ūdeņu kvalitāte un noteķeļu novadišana Rauzas un Šepkas dabas liegumiem ūdeņu aizsardzības pasākumu detalizācijai Jāzstrādā dabas aizsardzības plāni un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. 	<p>2016.gadā īstenošs projekts „Smiltenes novada pašvaldības meliorācijas uzlabošana” projekta ietvaros sakārtotas Blomes, Palsmanes, Variņu pagastā esošās pašvaldības nozīmes meliorācijas sistēmas. Meliorācijas sistēmu sakārtošanai lauksaimniecības zemēs ir jāpievērš lielāka uzmanība, tās sāk nolietoties un nepilda savas funkcijas</p> <p>Dabas liegumiem jauni individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti.</p>	Datu avots: Dabas aizsardzības pārvalde Datu avots: Dabas aizsardzības pārvalde
	<ul style="list-style-type: none"> Sasniegta upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānos izvirzīto vides kvalitātes mērķus Sasniegta upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānos izvirzīto vides kvalitātes mērķus 	<p>Vizlas (Jaunpalsas) (ūdensobjekta kods G242) upē izsledzama no riska ūdensobjektu saraksta.</p> <p>Vecpalsas (ūdensobjekta kods G239) upē pazemes ūdeņu izpētē augsta nitrātu koncentrācija gruntsūdenpos (nitrātu (NO3) saturs 25 – 37 mg/l) ir konstatēta tikai lauksaimniecības teritorijās Launkalnes pagastā (Vecpalsa G239). Palsmanes pagasta teritorijā monitorings iepriekšējā Gaujas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāna darbības laikā netiek veikts.</p>	Datu avots: Gaujas upju apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021. gadam Datu avots: Gaujas upju apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021. gadam
		<p>Sasniegta labu ūdeņu stāvokli visos virzemes un pazemes ūdensobjektos un nodrošināt esošā stāvokļa nepasliktināšanos</p> <ul style="list-style-type: none"> Izsniezot ūdens resursu lietošanas atļaujas atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pamatojoties uz atzinumu par iespējamiem 	<p>Uz Palsas upes atrodas PALSMANES ŪDENSDZIRNAVU HES, SIA Palsmanes HES, uzstādīta jauda 0,13 MV</p> <p>Uz Šepkas upes atrodas RAUZAS DZIRNAVAS, ZS Rauzas dz. HES, uzstādīta jauda 0,045 MV</p>

	<p>inženiertehniskajiem risinājumiem zivsaimnieciskā ekspertīzē noteikto zivju resursu aizsardzības pasākumu īstenošanai, izvērtēt katrais HES radīto ietekmi uz ūdensobjektiem un piemērākos pasākumus un tehnoloģiskos risinājumus to negatīvās ietekmes uz vidi novēršanai, nosakot atļaujā nosacījumus darbībai kaskādes režīmā, pasākumus zivju migrācijas uzlabošanai un zivju resursu aizsardzībai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veikt hidrotehnisko būvju drošuma programmu un ūdens resursu lietošanas atļauju analīzi, izvērtējot prasības kaskādē esošo HES /Palsmanes dzīrnavu HES, Dūniu HES (G242 Vizla/Jaunpalsa)/darbībai iespējama pārravuma gadījumā, un sagatavot priekšlikumus nepieciešamajiem grozījumiem minētajos dokumentos, lai nodrošinātu optimāli saskaņotu HES darbību. • Izpētīt regulētās upes/ upju posmus minētajos ūdensobjektos, izvērtējot dabiskās gultnes atjaunošanas (meanderēšanas) un strauječu veidošanas lietderību, izstrādāt veicamo darbu plānu upju posniem, kur šādi pasākumi atzīti par lietderīgiem 	Hidromorfoloģisko svarīgi pasākumi ir pārskatīt ūdens apsaimniekošanas noteikumus un ūdens resursu lietošanas atļauju nosacījumus un saskaņot tos kopīgi mazajiem HES, kuri atrodas uz vienas upes, kā arī veikt nepieciešamo izpēti par HES nepieciešamību turbīnas darbināt caurplūduma režīmā. Ir jāveic arī izpēte par zivju celiņu izveides nepieciešamību.	
Vides aizsardzības mērķi (TP un Nacionālajos plānos noteiktie)	<ul style="list-style-type: none"> • Aizsargāt ūdens ekosistēmas un no ūdens atkarīgās sauszemes ekosistēmas un mitrājus • Veicināt ilgtspējīgu un racionālu ūdens resursu izmantošanu • Nodrošināt labu virszemes un pazemes ūdens kvalitāti, samazināt esošo piesārņojumu un novērst tālāku piesārņojumu 	Dabas lieguma „Rauza” Rauzas upes tās pietekas apdraud no šim vietām nākošais ūdens piesārņojums, meliorācijas sistēmu novēcošanas un nekvalitatīva uzturēšana, kā arī neprognozējamas bebru darbības- dambju veidošana Bebru dambju veidošana tiek ierobežota, bet nav ilgstoša ieteikme, jo bebri ir savairojušies.	Datu avots: Smiltenes novada pašvaldība
Ūdens saimniecība	Pazemes ūdeņu kvalitāte un ūdensapgāde Arī ūdeņu apsaimniekošanas prasības:	80 % ciema iedzīvotājiem tiek nodrošināts pakalpojums. Ir 3 urbumi, NAI BIO-100, atdzelžošanas	Datu avots: Smiltenes novada

	<p>urbumu inventarizācija, pasākumi artēzisko ūdeņu aizsardzībai un racionālu dabas resursu izmantošanai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nodrošināt un uzlabot ūdenssaimniecības pakalpojumus • Nodrošināt dzeramā ūdens kvalitāti • Nodrošināt atbilstošu dzeramā ūdens attīrīšanu • Veicināt zemes resursu ilgspējīgu izmantošanu un apsaimniekošanu • Racionāla derīgo izrakteņu ieguve un izmantošana • Uzņēmējdarbības (derīgo izrakteņu ieguve, mežiszstrāde) attīstības ietekme (gruntsūdens līmena izmaiņas, dzīvnieku migrācijas traucējumi, troksnis) 	<p>iekārtā.</p> <p>2014.g. „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Smiltenes novada Palsmanes ciemā” projekts</p>	<p>pašvaldība</p>
Zeme Zemes resursi	<p>Pagasta teritorijā atrodas derīgo izrakteņu adreses:</p> <p>„Zili“ – smilts būvniecībai, ceļu būvei (izpētie (A kategorijas) krājumi 552,40 tūkst/m³) – netiek izmantots</p> <p>“Lankaskalns” - smilts būvniecībai, ceļu būvei (izpētie (A kategorijas) krājumi 34,54 tūkst/m³)</p> <p>„Dzenji“ - dolomīts šķembām, dolomīta miltiem un dekoratīvajam akmenim (novērtētie (N kategorijas) krājumi P-460300.00) nelieela dala no atradnes Palsmanes pagastā netiek izmantots Palsmanes pagastā</p> <p>Negatīvā iezīme - pašvaldības ceļu nolietojums lielās krayu pārvadājumu slodzes dēļ, dolomīta putekļu negatīvā ietekme apkārtējo zemnieku saimniecībās, rada troksni.</p>	<p>Datu avots: Latvijas derīgo atradņu reģistrs, LVĢMC, 2017</p>	
Augstes kvalitāte	<ul style="list-style-type: none"> • Sakārtot un uzlabot atkritumu apsaimniekošanas sistēmu • Apzināt piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas un veikt to sanāciju 	<p>Vides kvalitātes uzlabošanai un ilgtspējīgai attīstībai būtiski panākt, lai visi pagasta iedzīvotāji un uzņēmējsabiedrības pilnībā iekļautos Ziemelyvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācijā, turklāt nepieciešams veicināt daļītu atkritumu vākšanu un atkārtotu to izmantošanu. Lai nodrošinātu difuzā piesārņojuma samazināšanu un ūdens kvalitātes uzlabošanu,</p>	<p>Datu avots: Smiltenes novada pašvaldība, LVĢMC Piesārņoto potenciāli piesārņoto reģistrs un vietu</p>

	<p>nepieciešama stingra aizsargioslu, mēslojuma iestrādes normu ievērošana, augsnes kalkošana un citu labas lauksaimniecības prakses normu ievērošana, kas nepieciešama arī, lai saņemtu ES tiešos maksājumus.</p> <p>2014.gadā realizēts projekts „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošā Smiltenes novada Palsmanes pagasta atkritumu izgāzuvies „Kangarkaini” 94748/3360/PPV rekulтивācija” 2013.gadā ierīkoti atkritumu dalītās vālšanas punkti</p> <p>Piesārņotā vieta (Reģ. nr.94748/3359) ir Minerālmēslu noliktiava, Palsmanes pagastā, kurās aktivās darbības periods bija 34 gadus (no 1970. gada), iespējams piesārņojums ar agroķimikālijām.</p>	
Mežsaimniecība	<p>Viecināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ipaši aizsargājamo teritoriju uzturēšana • Nepielaut lauksaimniecības zemju aizaugšanu un mozaīkveida ainavas izuzušanu dabas parkā Mērķi mikroliegumos: <ul style="list-style-type: none"> • Saglabāt meža bioloģisko daudzveidību un ekoloģisko funkciju kvalitāti klimata un ūdens regulēšanā, kā arī augsnes aizsardzībā; • Paaugstināt meža īpašnieku, apsaimniekošaju un sabiedrības zināšanas par meža bioloģiskās daudzveidības un meža ekoloģisko funkciju nozīmību 	<p>Dabas liegumi „Šēpka” un „Rauza” tiek uzturēti saskaņā ar 2007. gadā izstrādātajiem dabas aizsardzības plāniem 2007.-2013. gadam. Dabas liegumiem jauni individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti.</p>
Ipaši aizsargājamās dabas teritorijas	<ul style="list-style-type: none"> • Nodrošināt Ipaši aizsargājamo dabas teritoriju, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) aizsardzību un atbilstošu apsaimniekošanu 	<p>Teritoriju apdraud gan lauksaimnieciskais piesārņojums, gan cita veida piesārņojums no apķartējām apdzīvotām vietām, kā arī darbība.</p>

<p>Ziemeļu upespērēnes aizsardzības plānā noteikts:</p> <p>Pērienu tiešās aizsardzības zona:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jāsaglabā, jāatjauno dabiskos biotopus, jāstāda krūmus un lapu kokus, it īpaši vietās, kur notiek krastu erozija • Jāatjauno pērienu piemērotos biotopus tur, kur tos izmīcinājuši beibri; jāveic pasākumi, lai beibri vispār neienāktu šajā zonā <p>Pērienu aktivās aizsardzības zona:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neveido nekādus jaunus meliorācijas projektus, netīra dabisko apaugumu esošajās grāvju sistēmās; • Neveido jaunus būvniecības projektus; • Jāveido hidroloģiskā režīma regulēšanas būves vietās, kur nepieciešams aizkavēt piesārņojuma un noskalojumu ieklūšanu pērienu populācijas areālā; • Iespēju robežas jāatjauno dabiskos biotopus, īpaši svarīgi ir arānzemēs aizstāt ar mežu, plavām vai gamībām; jāiesaka pāriet uz bioloģiskajām lauksaimniecības metodēm; • jāveic pasākumi, lai bebri vispār neienāktu šajā zonā • mežsaimnieciskās darbības – tādas, ko pieļauj MK noteikumi <p>Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju noteikšana, tai skaitā vietējas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju noteikšana sekmēs bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.</p> <p>Īpaši aizsargājami dabas pieminekli – aizsargājamie kokai dīķokki, aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi</p>	<p>Bezmugurkaulniekiem piemērotos biotopus apdraud bebru darbība.</p> <p>Dabas liegumi „Šepka” un „Rauza” tiek uzturēti saskaņā ar 2007. gadā izstrādātajiem dabas aizsardzības plāniem 2007.-2013. gadam. Dabas liegumiem jauni individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi nav izstrādāti.</p>	<p>Datu avots: Smiltenes novada pašvaldība</p>
<p>Ainavas aizsardzība</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Saglabāt ainavas daudzveidību • Uzlidot ainavas kvalitāti 	<p>Ikgadējo talku laikā veikti ainavu kopšanas darbi.</p> <p>2013.gadā izveidota tūrisma atpūtas taka Palsas upes krastos Palsmanes ciemā.</p>

Saimnieciskā darbība	<p>Veicināt dabas aizsardzības un saimniecisko interešu līdzsvarotību:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tūrisma infrastruktūras ietekmes uz dabas teritorijām kontrole • Vienotas tūrisma informācijas sistēmas izveidošana • Veicināt dabas, lauku, dziednieciskā, ekotūrisma, velotūrisma un ar to saistītās infrastruktūras izveidi 	<ul style="list-style-type: none"> • Tūrisma un rekreācijas infrastruktūra - pagastā ir divi sporta laukumi pie skolām. • 2013. gadā izveidota aktivās atpūtas objekts - dabas izziņas un piedzīvojumu taka Palsas upes krastos Palsmanes ciemā 	<p>Datu avots: Smiltenes novada pašvaldība</p>
Sociālie faktori Iedzīvotāji (veselība/drošība, labklājība)	<p>• Nodošināt un uzlabot cilvēku dzīves vides kvalitāti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veicināt cilvēku labklājības celšanos • Popularizēt un veicināt veselīgu dzīvesveidu 	<p>Iedzīvotāju skaits Palsmanes pagastā:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2012. gadā – 976 2013. gadā – 964 2014. gadā – 946 2015. gadā – 935 2016.gadā - 911 <p>Pašvaldības dzīvojamais fonds ir pietiekams Saskaņā ar Veselības inspekcijas Ārstniecības iestāžu reģistra datiem uz Palsmanes pagastā darbojas 1 ārstu prakse.</p>	<p>Datu avots: Dats, VSAA</p>
Ekonomiskie faktori Tautsaimniecības nozaru attīstība	<ul style="list-style-type: none"> • Veicināt tautsaimniecības attīstību • Transporta sistēmas, t.sk. infrastruktūras 	<p>Patreiz jauni uzņēmumi pagastā nav radīti, bet iepriekš izveidotie ir saglabāti</p>	<p>Datu avots: VSAA</p>

<p>sakārtošana un uzlabošana</p>	<p>stāvoklī esošo autoceļu sarakstu, Smiltenes novadā tie ir sekojoši vietējie autoceļu posmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V248 Cīrgalji – Palsmane –Ūdrupe, <p>Sagatavoti rekonstrukcijas projekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rūpnieki – Veckļavaisi – Bērziņi, Palsmenes pagasts • Mētras – Jauncepli, Palsmenes pagasts, Smiltenes novads <p>2013. gadā veikta Rūpniecības ielas (0,550 km) rekonstrukcija.</p> <p>Smiltenes novada līdzsvarotai attīstība ir nepieciešama šādu pašvaldības ceļu rekonstrukcija:</p> <p>Palsmāne – Pleskavas šoseja – Palsmāne (7 km), Palsmāne – Varini – Gulbenes šoseja (12 km). Palsmānes ciema ielu seguma atjaunošana, gājēju ceļu ierīkošana parkā, uz tūrisma apskates objektiem.</p>	<p>Datu avots: Smiltenes novada pašvaldība</p>
<p>Tūrisma infrastruktūras pilnveidošana/uzlabošana/sakārtošana un pieejamības veicināšana</p>	<p>2013. gadā izveidota aktīvās atpūtas objekts – dabas izziņas un piedzīvojumu taka Palsas upes krastos Palsmānes ciemā</p>	<p>Datu avots: Smiltenes novada pašvaldība</p>
<p>2015.gadā veikti Palsmānes estrādes vienkāršotās atjaunošanas darbi</p>	<p>2015.gadā veikti Palsmānes estrādes vienkāršotās atjaunošanas darbi</p>	<p>Detalplānojumi Palsmānes pagastā nav izstrādāti</p>
<p>Teritorijas plānojuma vai attīstības plānošanas dokumenta rezultatīvie rādītāji</p>	<p>Saskaņā ar Smiltenes novada būvvaldes datiem izsniegtās būvatļaujas:</p>	<p>Datu avots: Smiltenes novada pašvaldība</p>
<p>2012. gadā:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Meža autoceļš „Cepļukalna ceļš” – Palsmānes pag., • Saimniecības ēka – „Baložos”, Palsmānes pag; • Tehnikas novietne – „Ozolini”, Palsmānes pagastā 	<ul style="list-style-type: none"> • Meža autoceļš „Cepļukalna ceļš” – Palsmānes pag., • Saimniecības ēka – „Baložos”, Palsmānes pag; • Tehnikas novietne – „Ozolini”, Palsmānes pagastā

		<p>2013.gadā:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Liellopu novietnes rekonstrukcija <p>2014.gadā:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Palsmanes ciemā, rekonstrukcija, jaunbūve. ● meliorācijas sistēmu rekonstrukcija "Dišleri" <p>2015.gadā:</p>	"Tornkalns-2"
--	--	---	---------------

Secinājumi: Palsmanes pagasta teritorijas plānojuma īstenošana nerada negatīvu ietekmi uz vidi, nenotiek darbības, kas ir pretrunā ar aizsargājamo dabas teritoriju izmantošanas un aizsardzības mērķiem. Monitoringa rezultātā nav konstatētas neparedzētas nelabvēlīgas ietekmes.

Kārlis Lapīņš
Smiltenes novada domes
izpilddirektors

Datums: 26.02.2018

Paraksts: